

Ordinær innsats for HRS, politi og helse

Dette er Norsk Folkehjelps føringer for vanlig redningsberedskap og innsats under den pågående koronavirus-situasjonen.

Generelt:

Norsk Folkehjelps redningsgrupper opprettholder vanlig beredskap for HRS, politi og helse. Se spesifikt punkt for helseberedskap lenger nede.

Unngå smittespredning:

Norsk Folkehjelp skal bidra til å begrense smitterisiko generelt i samfunnet, og spesielt under pågående aksjoner. Alle oppdrag Norsk Folkehjelp påtar seg har normalt flere samlingspunkter der mannskaper kan smitte hverandre, eller smitte/bli smittet av eksterne. Selv om antall smittede, antall innlagte i sykehus og antall døde går ned i Norge, så kan alle våre mannskaper være en potensiell smittebærer og potensielt videreføre smitten til et stort antall av våre mannskaper - som igjen kan medføre en kraftig reduksjon i den lokale og regionale beredskapen for søk- og redningsoppdrag.

Gode, felles og personlige smittereduserende tiltak vil redusere faren for mangel på tilgjengelig kompetanse og ressurser den kommende tiden.

Ledere har et spesielt ansvar for å være rollefigurer for gode smitteforebyggende vaner og holdninger.

Følgende tiltak gjelder ved innsats:

- Ha høyt fokus på personlig håndhygiene, håndvask, bruk av håndsprit i felt og bruk av hansker
- Hoste skal gjøres i armhulen eller i et papirlommetørkle som kastes etter bruk
- Unngå tett kontakt mellom mannskaper
- Vi håndhilser og klemmer ikke
- Unngå mange personer i KO samtidig, og oppretthold anbefalingen om to meter avstand til andre mennesker
- Unngå om mulig tett kontakt med pasienter/savnede
- Det skal tilrettelegges for håndvask med såpe og vann, samt hånddesinfeksjon
- Ved vaktskifte skal kontaktflater som dørhåndtak, bord og lignende vaskes med såpe og vann, samt overflatedesinfeksjon

NB: I teorien kan våre mannskaper være smittebærere uten å være klar over det. Vi må spesielt beskytte pasienter mot mulig smitte når pasienten er i en *utsatt gruppe*. Dette er:

- Personer over 65 år
- Personer som har en underliggende kronisk sykdom som hjerte-karsykdom, diabetes, kronisk lungesykdom, kreft og/eller høyt blodtrykk
- Røykere har muligens også en høyere risiko for alvorlige sykdomsforløp ved smitte

Mannskaper som ikke skal være i beredskap:

Mannskaper som er:

- Syke
- Er i karantene eller isolasjon
- Har tegn på sykdom relatert til covid-19-symptomer
- Er i risikogrupper
- Har vært på utenlandsreise i løpet av de siste 14 dagene
- Er i kontakt med personer som er syke

Dette innebærer at man ikke skal delta i beredskap eller aksjoner, samt inneha noen fysiske roller i den forbindelse (ei heller KO, mat, transport, etc). Man skal heller ikke være i fysisk kontakt med andre operative mannskaper eller helsepersonell (med unntak av egenbehandling).

Redningsoppdrag/pasientoppdrag utenfor vei/leteaksjoner:

Det forventes at innsatsleder Politi/AMK innhenter all tilgjengelig informasjon for å finne ut om den skadde/syke/savnede kan være eller er smittet av koronaviruset. Vi må etterspørre denne informasjonen dersom den ikke blir gitt.

Det har vist seg at flere har vært smittet av viruset uten å ha symptomer. Det er derfor særdeles viktig at vi tar alle forholdsregler ved behandling av pasienter.

Generelle tiltak for mannskaper:

- Vær nøye med hygiene. Vask hendene godt før og etter gjennomførte oppdrag, samt mellom behandling av pasienter
- Ikke møt fysisk i KO dersom det ikke er nødvendig
- Mannskaper skal samles minst mulig underveis i oppdraget. Følg helsemyndighetenes anbefaling om minst to meters avstand til andre dersom det er mulig
- Benytt samband i større grad enn tidligere for å sikre god kommunikasjon og koordinering

Generelle tiltak for ledere:

- Ledelsen skal minne mannskapene om at hver enkelt har ansvar for egen og lagenes holdning til smittefare

- Ledelsen skal informere mannskaper på vei ut til hendelsen om tiltak som er iverksatt, slik at mannskapene er kjent med disse
- Ledelsen må sikre en tydelig arbeidsfordeling i KO, der man unngår at mannskaper jobber for tett sammen. Prøv å holde rådet om to meters avstand mellom personer
- Ledelsen skal innhente informasjon fra oppdragsgiver om pasient/savnede egentlig skulle vært i karantene/isolasjon og om det foreligger kjent smittefare
- Ledelsen skal som hovedregel gi informasjon utendørs og til mindre grupper av gangen

Tiltak ved oppstart og avslutning av oppdrag:

- Dersom det er mulig, bør mannskaper bruke hver sin privatbil for transport til og fra oppdragssted
 - Dersom flere må kjøre sammen, skal man holde mest mulig avstand i bilen
- Mannskapene skal holde avstand fra hverandre under brief og debrief

Tiltak under oppdrag:

- Pauser og matsituasjoner må fordeles slik at man unngår at for mange personer samles samtidig. Unngå felles servering/buffet
- Alle mannskaper anbefales å ta med egen matpakke og drikke til alle typer oppdrag
- Alle skal vaske/sprite hender før man spiser

Pasienthåndtering

Det har vist seg at flere har vært smittet av viruset uten å ha symptomer. Det er derfor særdeles viktig at vi tar alle forholdsregler ved behandling av pasienter.

Ved kjent smitte:

Dersom det avdekkes at vedkommende er syk med symptomer på covid-19, eller er bekreftet smittet av covid-19:

- **SKAL helsepersonell** med nødvendig smittevernutstyr og opplæring foreta pasienthåndtering. Be AMK om at kvalifisert helsepersonell blir med til pasienten
- Frivillige kan bistå, dersom tilsvarende utstyr er tilgjengelig og det er gitt nødvendig opplæring i smittehåndtering

Ved mistanke om smitterisiko:

Dersom det avdekkes at vedkommende er i en smitterisikogruppe må involverte parter informeres om dette. Nødvendig forhåndsregler med smittevernutstyr må tas.

Kontakt med pasienter/funn av savnede:

Når mannskaper skal behandle eller ha kontakt med en pasient eller andre, skal kun én frivillig ta den første pasientkontakten for å få avklart om personen skulle ha vært i hjemmekarantene eller isolasjon.

Kontakt med potensielt smittede:

Livreddende førstehjelp har prioritet i kontakt med potensielt smittede. Dersom det oppstår en situasjon der man er nødt til å iverksette livreddende tiltak uten at nødvendig smittevern er tilgjengelig, må alle mannskaper som var i kontakt med pasienten kontakte egen fastlege.

Kommer henvendelsen over telefon fra pasient/pårørende skal man avklare følgende:

- Har pasient/pårørende vært på reise utenfor norden siste 14 dager?
Hvis JA: bruk smittevernsutstyr
- Har pasient luftveissymptomer (hoste, feber, pustebesvær)?
Hvis JA: bruk smittevernsutstyr
- Har pasient/pårørende vært i nærkontakt med personer med bekreftet koronasmitte?
Hvis JA: bruk smittevernsutstyr

Kommer henvendelsen fra AMK, avklar følgende: Er det risikofaktorer for koronasmitte?
Hvis JA: bruk smittevernsutstyr

Begrens antall mannskaper som er i kontakt med pasient/pårørende til det absolutte minimum.

Kommer pasienten direkte til dere, skal kun ett mannskap ha nær kontakt med pasient frem til smitterisiko er avklart.

Smittevernutstyr som skal benyttes:

- Engangshansker
- Kirurgisk munnbind eller maske med klassifikasjonskode FFP3/FFP2
- Smittefrakk - fuktbestandig overall-dress med hette eller smitteverndrakt med klassifikasjonskode EN14126
- Visir eller vernebriller
- Pasienten skal ha kirurgisk munnbind og hansker ved første mulighet
- Pasienter der det ikke kan gjøres rede for smittestatus, behandles som mistenkt inntil situasjonen er mer avklart. Det kan for eksempel gjelde bevisstløse eller andre akutt syke, hvor det ikke er andre i nærheten som kan gi nødvendig informasjon
- Dersom det underveis i pasienthåndteringen oppstår mistanke om at pasienten kan være smittet med koronavirus, ta på pasienten kirurgisk munnbind (hvis dette tolereres) og hansker, og etabler dråpesmitteregime
- Benytt to par hansker. Ved forurensning med biologisk materiale, fjernes dette før det ytterste hanskeparet kan fjernes

Desinfeksjon/rengjøring/etter aksjon:

- Ved overflatedesinfeksjon, bruk Virkon eller Persafe og overflatedesinfeksjonssprit
 - Virkon eller Perasafe brukes til å rengjøre flater med søl av organisk materiale (spytt, oppkast, blod og lignende)
 - Ved bekreftet smitte brukes Virkon eller Perasafe til rengjøring
- Alternativ rengjøring dersom andre midler ikke er tilgjengelig: Vask over med klorløsning (1 del klor til 9 deler vann). La dette virke i 10 minutter og vask over med såpe og vann
- Fellesutstyr (som GPS, nettbrett, samband, Zarges-kasser) som har vært benyttet under aksjonen skal også vaskes
- Fellesområder som pauserom, KO (herunder også KO-vogner/-biler) skal vaskes etter endt aksjon

Ved transport av pasient med mistenkt koronasmitte:

- Pasient skal ha på kirurgisk munnbind eller maske med klassifikasjonskode FFP3/FFP2 og hansker

Desinfeksjon av utstyr/bil

- Desinfeksjon med sprit av pasientsone og alle berøringspunkter og der pasienten har sittet/ligget, er tilstrekkelig. Bruk Clinell sporicidal-kluter. Oxy-wipes eller Perasafe anbefales som desinfeksjon etter vask.

Hvilke oppgaver kan vi ikke ta på oss?

- Transport av mulige koronasmittede (dette gjelder ikke beredskapsambulanser)
- Motta retur av varer (gjelder også søppel og pant) fra personer i hjemmekarantene
- Motta kontanter fra personer i hjemmekarantene
- Oppgaver som innebærer å ta i døra eller gå inn til personer i hjemmekarantene
- Koordinerende rolle på mottak for testing av smitte
- Fysisk psykososial oppfølging til mennesker i karantene
- Sanitetstjenester

Helseoppdrag for AMK, helseforetak, kommunal helsetjeneste:

Hvilke oppgaver kan vi ta på oss?

Alle oppgaver skal være på oppdrag fra helsemyndigheter - det vil si kommunehelsetjenesten eller lokalt helseforetak. Egensikkerhet og beskyttelse mot smitte skal til enhver tid ivaretas.

- Transport av mat og medisiner til mulige koronasmittede i hjemmekarantene
- Vi kan etter nærmere avtale med helsetjenesten i kommunen vurdere behov for psykososial oppfølging via telefon eller via sosiale medier med personer i hjemmekarantene
- Bemanning av beredskapsambulanser (se eget dokument om smittevern)

- Akutthjelperoppdrag
- Bistå i helsevesenet ved mangel på helsepersonell
- Bistå helsevesenet med beredskapsambulanser
- Informasjonsspredning til spesielle grupper, som for eksempel innvandrere

Yrkesskadeforsikring gjennom statens pensjonskasse er utvidet til også å omfatte oppdrag vi tar på oss i forbindelse med pandemien. Det betyr at er du medlem, så har du også yrkesskadeforsikring.

Ved bistand til helsevesenet med beredskapsambulanser:

Så lenge vi er tilgjengelig og engasjeres fra helsevesenet, så er det uunngåelig at vi ikke får slike oppdrag. Forutsetningen er at dere har en avtale med helseforetaket. Våre mannskaper skal ha opplæring fra helseforetaket, som også skal stille med smittevernutstyr. Det må også være samsvar mellom opplæring og arbeidsoppgaver for å oppfylle kravet til forsvarlighet. Risiko for å bli smittet må være klart for de som påtar seg oppdraget. Vi skal ikke være en smittebringer.

Mannskap som er i risikozonen skal ikke bemanne disse beredskapsambulansene. Mannskapet skal gjøres kjent med at vi har forsikring gjennom Justisdepartementet om yrkesskadeerstatning, men at vi ikke dekker det som eventuelt ligger utenfor denne forsikringen.

Mannskapene signerer en avtale om at de stiller opp frivillig som mannskap på beredskapsambulansen.

De som påtar seg denne type oppdrag med beredskapsambulanse skal gjennomføre et smitteregime.

Ved spørsmål:

Mail: beredskap@folkehjelp.no

Sentral vakttelefon: 40 40 44 05